

In verband met mijn studie naar de geografische herkomst van de in ons land verzamelde Noordse Stormvogels, is het wellicht voor velen binnen de Club van Zeevloedwaarnemers interessant enkele van mijn bevindingen te vermelden.

Datering van de vondsten:

januari	8	zei .	0	september	12
februari	29	juni	4	oktober	13
maart	6	juli	4	november	14
april	19	augustus	1	december	10

Deze aantallen hebben betrekking op vondsten vanaf het einde van de vorige eeuw, maar vrijwel de helft is na 1950 verzameld.

Miscrfsen.

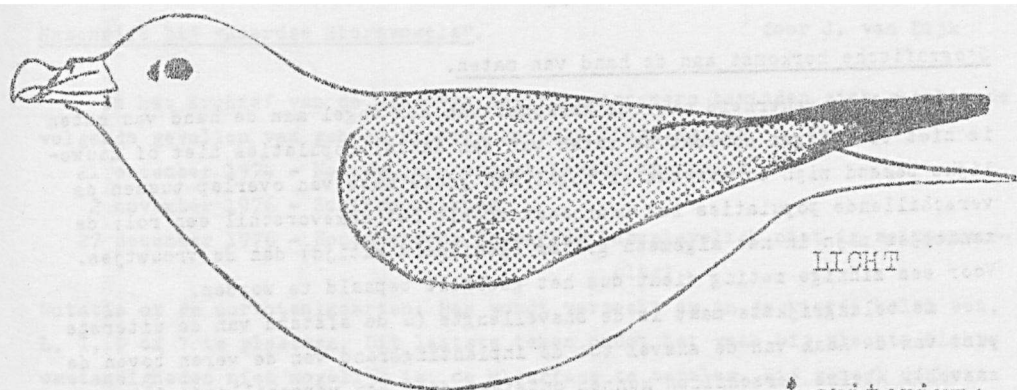
Van het totaal van 120 ex. behoorden er 33 ex. niet tot de lichte fase. Nu zal het aandeel van de donkere ex. in museumverzamelingen vrijwel altijd groter zijn dan in werkelijkheid, daar velen geneigd zijn juist opvallende dieren naar het museum te brengen.

Bij mijn onderzoek houd ik de verdeling van Fisher aan. Het is duidelijk dat in het veld een dergelijke nauwkeurigheid niet haalbaar is. Een vogel met alleen een donkere kop en nek geeft dezelfde informatie als een geheel donkere vogel, namelijk dat hij afkomstig is van Boreneiland of noordelijker streken, of eventueel uit Canada. Elders komen vogels met donkere nek en kop niet voor. Dergelijke vogels als "licht" indelen betekent dat waardevolle informatie verloren gaat.

De volgende indeling lijkt mij het proberen waard:

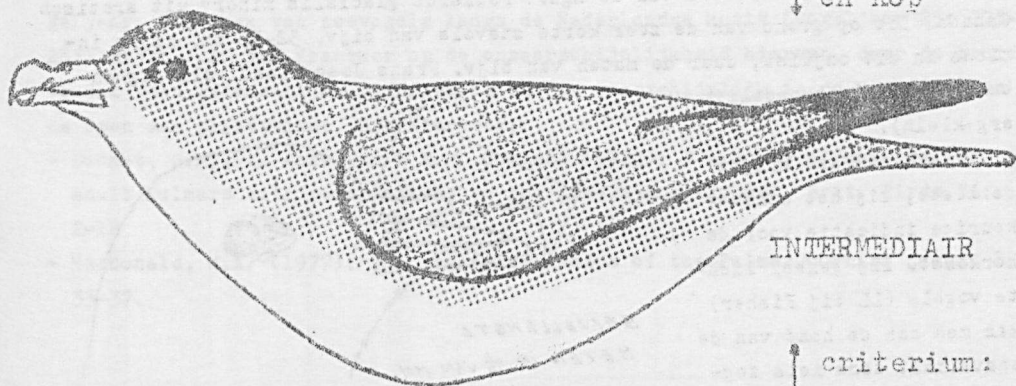
- Licht: wit op kop, nek en onderdelen, ondervleugeldekvoren wit. Een aantal vogels met zwak grijs op kop en nek zal hiervan in het veld niet zijn te onderscheiden. Wit op kop en nek kunnen wel een duidelijke gele gloed bezitten. Afscheidend criterium t.o.v. intermediaire fase is het waarnemen van grijs op kop en/of nek.
- Intermediair: duidelijk grijs op nek en kop, onderdelen kunnen variëren van volkomen wit tot gedeels grijs. Ondervleugel variabel. Indien grijs op de onderdelen, dan vaak lichter dan op kop en nek. Scheidend criterium t.o.v. donkere fase is of er nog een wit gedeelte op de borst waarneembaar is.
- Donker: Geheel grijs. Onderdelen kunnen best lichter grijs zijn dan boven op kop of nek. Vogels die geheel donker zijn maken ook in de hoogarctische populaties slechts een vrij klein deel van de populatie uit.

SUGGESTIE VOOR KLEURFASE-INDELING IN HET VELD.

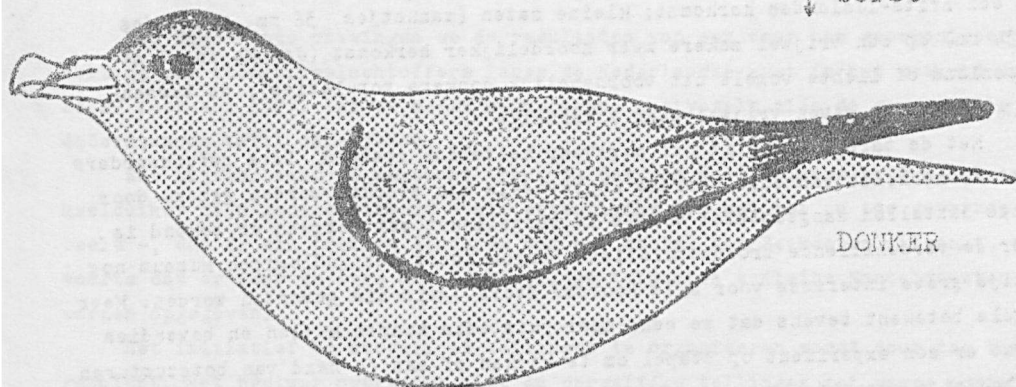
LICHT

↑ criterium:
grijs op nek
↓ en kop

INTERMEDIAIR

↑ criterium:
iets wit op
↓ borst

DONKER

Geografische herkomst aan de hand van maten.

Absolute zekerheid over de herkomst van een vogel aan de hand van maten is niet te krijgen doordat de maten van een aantal populaties niet of nauwelijks bekend zijn en doordat er nogal een grote mate van overlap tussen de verschillende populaties is. Daarnaast speelt het sexesverschil een rol; de mannetjes zijn in het algemeen groter (gemiddeld altijd) dan de vrouwtjes. Voor een zinnige meting dient dus het geslacht bepaald te worden.

De belangrijkste maat is de snavelengte (= de afstand van de uiterste punt van de haak van de snavel tot de implantingsrand van de veren boven de snavel). Kleine verschillen kunnen ontstaan door een verschillende interpretatie van veerrand. Ik houd de basis van de allervoerste veer aan of de plek waar normaal duidelijk veren hebben gezeten. In het buitenland zijn nogal eens vondsten gepubliceerd van de zgn. "Fulmarus glacialis minor" uit arctisch Canada. Dit op grond van de zeer korte snavels van bijv. 32-33 mm. Mijns inziens is dit onjuist, daar de maten van bijv. Frans Josef Land volledig onbekend zijn (vermoedelijk erg klein).

De kleurfase blijft de beste, zij het onnauwkeurige indicatie voor de herkomst. Bij geheel lichte vogels (IL bij Fisher) kan men aan de hand van de snavelmaat soms iets zeggen over de herkomst: grote

maten (mannetjes 41 mm, vrouwtjes 39 mm) wijzen met vrij grote zekerheid op een Erits-Nederlandse herkomst; kleine maten (mannetjes 36 mm, vrouwtjes

34 mm) op een vrijwel zekere meer noordelijker herkomst (Jan Mayen, West-Groenland of lichte vogels uit voornamelijk donkere populaties); de tussenliggende maten geven vrijwel geen informatie.

Met de tarsuslengte is het ongeveer hetzelfde gesteld. Iets gefundeerdere over de herkomst van onze Noordse Stormvogels kan slechts worden gezegd door grote aantallen aangespoelde vogels te vergelijken met hetgeen er bekend is over de verschillende broedpopulaties. Daarom heeft het Zoölogisch Museum nog altijd grote interesse voor alle Noordse Stormvogels die gevonden worden. Meer vogels betekent tevens dat we eens naar ruistadia kunnen kijken en bovendien staat er een experiment op stapel om te kijken of aan de hand van botstructuren de leeftijd bepaald kan worden. Natuurlijk zijn ook vondsten van andere soorten van harte welkom. Deze kunnen ongefrankeerd worden opgestuurd naar: Hr. Graat, Degeance L.E.Z., Plantage Middenlaan 53, Amsterdam.

